

Besluit

Ons kenmerk : ACM/UIT/656868
Zaaknummer : ACM/24/192759
Datum : 14 augustus 2025

Besluit van de Autoriteit Consument en Markt als bedoeld in artikel 51, tweede lid, van de Elektriciteitswet 1998 over de klacht van verzoeker over de door Liander N.V. in rekening gebrachte kosten voor het vervangen van de defecte hoofdzekering.

1. Verloop van de procedure

1. Op 13 november 2024 heeft de Autoriteit Consument en Markt (hierna: de ACM) een klacht als bedoeld in artikel 51 van de Elektriciteitswet 1998 (hierna: E-wet) ontvangen van de heer [vertrouwelijk] (hierna: verzoeker). Het betreft een geschil met netbeheerder Liander N.V. (hierna: Liander).
2. Liander heeft een zienswijze op de klacht ingediend. Deze is op 6 maart 2025 door de ACM ontvangen.
3. Op 23 mei 2025 is er op het kantoor van de ACM in Den Haag een hoorzitting geweest. De ACM heeft het verslag hiervan aan partijen gezonden.

2. Het geschil

4. Dit geschil gaat over de vraag of Liander de kosten voor het vervangen van de hoofdzekering, ter hoogte van €128,80, op grond van de E-wet afzonderlijk in rekening mag brengen bij verzoeker.

3. Feiten

5. Op grond van de door partijen geleverde stukken en hetgeen op de hoorzitting naar voren is gebracht stelt de ACM de volgende feiten en omstandigheden vast.
6. Verzoeker beschikt over een 3x25A-aansluiting voor zijn woning. Deze elektriciteitsaansluiting is aangesloten op het net van Liander. De hoofdzekering is onderdeel van deze aansluiting en fungeert als beveiliging tussen het net en de installatie van de afnemer.
7. Op 17 december 2023 is de stroom bij verzoeker deels uitgevallen. Verzoeker heeft hierover telefonisch contact opgenomen met de storingsdienst van Liander. Uit het telefonisch contact volgt dat de stroom is uitgevallen door een storing in de hoofdzekering. Liander geeft in het gesprek aan dat een monteur van Liander langs moet komen om dit te repareren. De kosten daarvoor zijn €128,80. Verzoeker is in het telefoongesprek uiteindelijk akkoord gegaan met deze kosten, waarna een afspraak is gemaakt voor de reparatie van de hoofdzekering.
8. Na het vervangen van de defecte hoofdzekering, heeft Liander een factuur voor €128,80 aan verzoeker gestuurd. Daaropvolgend heeft verzoeker een klacht bij Liander ingediend over het in rekening brengen van de kosten voor het vervangen van de hoofdzekering. Volgens verzoeker is dit onterecht. Verzoeker en Liander hebben meerdere malen contact gehad over deze klacht. Tot op heden heeft verzoeker de factuur niet voldaan. Liander heeft het innen van de vordering opgeschort totdat het geschil bij de ACM is behandeld.

4. Wettelijk kader

9. Het wettelijk kader is opgenomen in de bijlage bij dit besluit.

5. Standpunten van partijen

5.1 Verzoeker

10. Verzoeker heeft – kort samengevat – in de stukken en op de zitting het volgende naar voren gebracht.
11. Verzoeker beargumenteert dat Liander onterecht kosten in rekening heeft gebracht voor het vervangen van zijn hoofdzekering. Zijn klacht is gebaseerd op twee argumenten: (i) Liander heeft niet bewezen dat de hoofdzekering kapot is gegaan door de schuld van verzoeker; en (ii) verzoeker heeft niet vrijwillig toestemming gegeven voor het in rekening brengen van de kosten.
12. Ten eerste stelt verzoeker het niet eens te zijn met de argumentatie van Liander dat de oorzaak van het kapotgaan van de hoofdzekering altijd aan de klant te wijten is. Volgens verzoeker kan er ook door de netbeheerder zelf een piekbelasting op het net veroorzaakt worden, wat als gevolg kan hebben dat een hoofdzekering defect raakt. Bovendien was er op dat moment geen sprake van een kortsluiting in de installatie, een installatiefout of overbelasting vanuit zijn woning, aldus verzoeker. De stroomuitval ontstond in de nacht en op dat moment zou verzoeker geen tot weinig gebruik hebben gemaakt van de hoofdzekering. Het is volgens verzoeker aan Liander om te bewijzen dat het de schuld is van verzoeker dat de hoofdzekering kapot is gegaan, en dat heeft Liander tot op heden niet gedaan.
13. Ten tweede is verzoeker van mening dat de toestemming die hij telefonisch heeft gegeven voor de kosten van het vervangen van de hoofdzekering nietig is, omdat hij de toestemming onder dwang heeft gegeven. Volgens verzoeker moet toestemming vrijelijk zijn gegeven om geldig te zijn. Omdat alleen Liander de hoofdzekering mag repareren of vervangen en verzoeker dus niet de keuze had om een andere monteur te bellen, heeft hij niet vrijelijk ingestemd met de kosten, aldus verzoeker. Bovendien stelt verzoeker dat hij er niet voor kon kiezen om de hoofdzekering niet of later te laten vervangen, omdat hij dan geen stroom zou hebben gehad.

5.2 Liander

14. Liander heeft – kort samengevat – in de stukken en op de zitting het volgende naar voren gebracht.
15. Liander stelt voorop dat de klacht van verzoeker een puur civielrechtelijke kwestie betreft. Daartoe stelt Liander dat zij op basis van de aansluit- en transportovereenkomst (hierna: ATO) tussen Liander en verzoeker en het door haar vastgestelde overzicht “Eenmalige tarieven stroom voor huishoudens en zakelijke klanten met een kleinverbruikaansluiting per 1 januari 2023 (geldig tot en met 31 december 2023)” (hierna: Tariefinformatie Liander) het recht heeft om een apart tarief in rekening te brengen als verzoeker een eigendom van Liander beschadigt. Liander kwalificeert dit als een schadevergoeding. Volgens Liander is de ACM niet bevoegd om te oordelen over dit recht op schadevergoeding, maar is dit voorbehouden aan de civiele rechter.
16. Liander geeft aan dat de aansluiting eigendom is van de netbeheerder. Het onderhoud aan en in stand houden van de aansluiting komt dan ook voor rekening van Liander als onderdeel van haar wettelijke transporttaak, waarvoor zij aangeslotenen een periodieke vergoeding in rekening brengt. Als er een onderbreking van het transport is, dan behoort het ook tot de contractuele en wettelijke taak om die onderbreking weg te nemen, zo stelt Liander. Ook ten aanzien van het uitvoeren van herstelwerkzaamheden aan de hoofdzekering is Liander de aangewezen partij. De hoofdzekering is namelijk eigendom van Liander. Geen andere partij mag de verzegelde hoofdzekering repareren of vervangen, aldus Liander.
17. Liander is van mening dat het bij een onderbreking van het transport van belang is om de oorzaak daarvan vast te stellen. Daarbij meent Liander het recht te hebben om een schadevergoeding te vragen voor het herstel van de onderbreking van het transport, als de afnemer de onderbreking

veroorzaakt. Dit kwalificeert Liander als een wanprestatie van de afnemer. Een defect van een hoofdzekering zorgt voor een dergelijke onderbreking van het transport. De oorzaak van het aanspreken van de hoofdzekering is volgens Liander altijd een te hoge stroomvraag, die plaatsvindt achter het overdrachtpunt en voor rekening en risico van de afnemer komt. Als de hoofdzekering kapotgaat, en er dus een onderbreking in het transport is, dan komen de kosten voor de reparatie of vervanging van de hoofdzekering daarom altijd bij de afnemer terecht. Zo ook bij verzoeker. Liander stelt dat de hoofdzekering van verzoeker hoogstwaarschijnlijk vanwege een te hoge stroomvraag over een te lange tijd overbelast is, met een defecte hoofdzekering als gevolg. De oorzaak van de onderbreking van het transport (het defect van de hoofdzekering) ligt dus bij verzoeker, waardoor Liander volgens haar recht heeft om een schadevergoeding bij verzoeker in rekening te brengen. De hoogte van deze schadevergoeding bestaat uit een 'forfaitair tarief' ter dekking van de gemiddelde kosten van het vervangen van de hoofdzekering en hetgeen is opgenomen in de Tariefinformatie Liander. Het tarief is gebaseerd op het bedrag dat een netbeheerder, volgens de algemene voorwaarden voor kleinverbruikers, in rekening mag brengen bij door de afnemer toegebrachte schade, aldus Liander.

18. Liander stelt ten slotte dat de kosten voor het herstel van de hoofdzekering niet onder het gereguleerde tarief voor onderhoud van de aansluiting vallen dat alle afnemers maandelijks moeten betalen. Als dit anders was, zou dat volgens Liander betekenen dat afnemers risico- en kosteloos op ieder moment de aansluiting kunnen overbelasten, omdat de hoofdzekering toch 'gratis' zal worden gerepareerd of vervangen. De hieraan verbonden kosten zouden dan gesocialiseerd moeten worden in het capaciteitstarief. Liander stelt dat dit waarschijnlijk tot een verhoging van de periodieke aansluitvergoeding voor alle aangeslotenen leidt.

6. Beoordeling van het geschil

19. Hierna zal de ACM eerst ingaan op haar bevoegdheid om op deze klacht te beslissen. Vervolgens zal de ACM overgaan op de inhoudelijke beoordeling.

6.1. De bevoegdheid tot geschilbeslechting

20. Een partij die een geschil heeft met de netbeheerder over de wijze waarop de netbeheerder zijn taken en bevoegdheden op grond van de E-wet uitoefent of aan zijn verplichtingen op grond van de E-wet voldoet, kan op grond van artikel 51 van de E-wet een klacht indienen bij de ACM.
21. In het geval de klacht of een gedeelte daarvan betrekking heeft op de uitleg van een overeenkomst, zoals de ATO, de algemene voorwaarden, of hetgeen partijen mondeling overeen zouden zijn gekomen, dient de ACM zich ten aanzien van dat gedeelte van de klacht terughoudend op te stellen en zich van een inhoudelijk standpunt te onthouden. De uitleg van een overeenkomst of van mondelinge afspraken, en een oordeel over de aan die overeenkomst en afspraken verbonden gevolgen, zoals een mogelijk recht op schadevergoeding, is voorbehouden aan de civiele rechter.¹ Hierover is de ACM niet bevoegd te oordelen. Daarom kan de ACM in dit geschil niet oordelen over de klacht van verzoeker voor zover deze ziet op de oorzaak van het kapotgaan van de hoofdzekering en de bijbehorende schuldvraag, op het al dan niet (vrijwillig) geven van toestemming voor de kosten van het vervangen van de hoofdzekering, en of Liander verzoeker om deze reden een (schade)vergoeding in rekening mag brengen en verzoeker verplicht is deze te betalen.
22. De ACM is wel bevoegd de handelswijze van Liander te toetsen aan de E-wet, voor zover het gaat om de taken en bevoegdheden die hieruit volgen. De ACM kan daarom in dit geschil wel oordelen

¹ Uitspraak van het CBB van 17 december 2019, ECLI:NL:CBB:2019:700; Uitspraak van het CBB 18 april 2014, ECLI:NL:CBB:2014:149, r.o. 4.3 (Stedin/ACM en Desco)

over de vraag of Liander op grond van de E-wet de kosten voor het vervangen van de hoofdzekering afzonderlijk in rekening mag brengen bij verzoeker. Die vraag zal de ACM in de volgende paragraaf beantwoorden.

6.2. Inhoudelijke beoordeling

23. De ACM is van oordeel dat Liander de kosten voor het vervangen van de hoofdzekering op grond van de E-wet niet afzonderlijk in rekening mag brengen bij verzoeker. Een wettelijke grondslag in de E-wet voor het in rekening brengen van deze kosten, los van de aansluitvergoedingen die op grond van de E-wet en de Tarievcodes elektriciteit (hierna: TCE) zijn vastgesteld, ontbreekt namelijk. De ACM licht dit toe.
24. Een netbeheerder mag alleen een tarief in rekening brengen indien op basis van de E-wet een tarief is vastgesteld. Het systeem van tarieven onder de E-wet is namelijk een zogenaamd 'gesloten stelsel'. De tarieven en voorwaarden zijn gereguleerd, omdat de netbeheerder monopolist is en als zodanig geen prijs- of kwaliteitsprijkkels uit de markt krijgt.
25. De ACM constateert dat Liander op grond van artikel 16 van de E-wet de taak heeft om op de grondslag van artikel 23 van de E-wet derden te voorzien van een aansluiting op haar netten. Op grond van artikel 23, eerste lid, van de E-wet is de netbeheerder verplicht degene die daarom verzoekt te voorzien van een aansluiting op het net tegen een tarief en andere voorwaarden die in overeenstemming zijn met de paragrafen 5 en 6 van dit hoofdstuk.² Artikel 28, eerste lid, van de E-wet omvat een nadere specificering van deze aansluitverplichting en schrijft voor dat het tarief waarvoor afnemers worden aangesloten op een net, uitsluitend betrekking heeft op: "(a) het verbreken van het net van de desbetreffende netbeheerder om een fysieke verbinding van de installatie van een afnemer met dat net tot stand te brengen, (b) het installeren van voorzieningen om het net van de desbetreffende netbeheerder te beveiligen en beveiligd te houden, en (c) het tot stand brengen en in stand houden van een verbinding tussen de plaats waar het net verbroken is en de voorzieningen om het net te beveiligen." In dit geschil is artikel 28, eerste lid, aanhef en onder b en c, van de E-wet van belang. De hoofdzekering fungeert als beveiliging tussen het net en de installatie van de gebruiker.
26. Artikel 36 van de E-wet bepaalt dat de ACM de tariefstructuren en voorwaarden vaststelt. Dit is verder uitgewerkt in de TCE. Hoofdstuk 2 van de TCE bevat de tariefstructuur en de tarieven die de netbeheerder voor de aansluitdienst, zoals omschreven in artikel 28 van de E-wet, in rekening mag brengen. Uit artikel 2.3.1 van de TCE, in samenhang bezien met artikel 2.3.2a en artikel 2.3.2b van de TCE, volgt dat het aansluittarief bestaat uit een eenmalige bijdrage voor de initiële investeringskosten voor een nieuwe aansluiting en uit een periodieke vergoeding voor het in stand houden van de aansluiting (de periodieke aansluitvergoeding) en ter dekking van terugkerende kapitaallasten (bij herbruikbare activa). De hoofdzekering, die zich bevindt in de aansluitkast en fungeert als beveiliging tussen het net van de netbeheerder en de installatie van de afnemer, is onderdeel van de aansluitdienst van de netbeheerder.³
27. Het tarief voor het uitvoeren van de aansluitdienst wordt jaarlijks, op basis van de methodiek beschreven in de E-wet en de TCE, per netbeheerder door de ACM in een tarievenbesluit bepaald. Zo neemt de ACM ook voor Liander jaarlijks een tarievenbesluit. Dit besluit bevat, op basis van de tariefstructuur beschreven in de TCE, ten aanzien van de aansluitdienst een eenmalig (maximum)tarief voor nieuwe aansluitingen en een (maximale) periodieke aansluitvergoeding voor

² Dit betreft artikel 26b tot en met artikel 43 van de Elektriciteitswet 1998.

³ Zie Bijlage A.2 van de TCE, in de tekst: "De aansluitkast en het meterbord worden nog gerekend tot de aansluitdienst van de netbeheerder" en figuur 2 'LS aansluiting (3x25A – 60 kVA)' waarop te zien is dat de hoofdzekering in de aansluitkast zit en dient als overdrachtpunt.

het in stand houden van de aansluiting.⁴ De tariefstructuur biedt daarnaast geen ruimte voor het vragen van aparte vergoedingen, buiten het periodieke aansluittarief om, zoals in dit geval het gestandaardiseerde tarief ('schadevergoeding') dat Liander in rekening brengt bij het vervangen of repareren van de hoofdzekering.

28. De ACM concludeert op basis van het bovenstaande dat Liander, op grond van de E-wet en het gesloten stelsel van tariefregulering uit de E-wet en de TCE, de kosten voor het vervangen van de defecte hoofdzekering, niet afzonderlijk en naast de wettelijk vastgelegde aansluitvergoeding, bij verzoeker in rekening mag brengen. Daarom verklaart de ACM de klacht van verzoeker in zoverre gegrond.

7. Dictum

29. De Autoriteit Consument en Markt:
1. Stelt vast dat Liander op grond van de E-wet de kosten voor het vervangen of repareren van de hoofdzekering niet afzonderlijk in rekening mag brengen bij verzoeker;
 2. Verklaart de klacht in zoverre gegrond;
 3. Verklaart zich ten aanzien van de klacht voor het overige onbevoegd.

Den Haag,
Datum: 14 augustus 2025

Autoriteit Consument en Markt,
namens deze

M.O. Kanhai
Teammanager Directie Toezicht Energie

Als u belanghebbende bent, kunt u beroep instellen tegen dit besluit. Stuur uw gemotiveerde beroepschrift naar het College van Beroep voor het bedrijfsleven, Postbus 20021, 2500 EA 's-Gravenhage. Dit moet u doen binnen zes weken na de dag waarop dit besluit bekend is gemaakt. Meer informatie over de beroepsprocedure vindt u op www.rechtspraak.nl.

U kunt ook digitaal beroep instellen, via www.rechtspraak.nl. Daarvoor moet u beschikken over een elektronische handtekening (DigiD). Kijk op de genoemde site voor de precieze voorwaarden.

⁴ Het tarievenblad en tarievenbesluit voor Liander in 2023 is te raadplegen via: <https://www.acm.nl/nl/publicaties/tarievenbesluit-liander-elektriciteit-2023>.

Bijlage 1: Wettelijk kader

Elektriciteitswet 1998

Artikel 1, eerste lid, onderdelen b, c en i, van de E-wet bepalen:

1. In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

[...]

b. aansluiting: één of meer verbindingen tussen een net en een onroerende zaak als bedoeld in artikel 16, onderdelen a tot en met e, van de Wet waardering onroerende zaken, waaronder begrepen één of meer verbindingen tussen een net dat wordt beheerd door een netbeheerder en een net dat beheerd wordt door een ander dan die netbeheerder en tussen het net op zee en een windpark op zee;

c. afnemer: een ieder, met uitzondering van de netbeheerder van het net op zee, die beschikt over een aansluiting op een net;

[...]

i. Net: één of meer verbindingen voor het transport van elektriciteit en de daarmee verbonden transformator-, schakel-, verdeel –en onderstations en andere hulpmiddelen, behoudens voor zover deze verbinding en hulpmiddelen onderdeel uitmaken van de directe lijn of liggen binnen de installatie van een producent of van een afnemer;

Artikel 16, eerste lid, onder e en f, van de E-wet bepalen:

1. De netbeheerder heeft in het kader van het beheer van de netten in het voor hem krachtens artikel 36 of 37 vastgestelde gebied tot taak:

e. op de grondslag van artikel 23 derden te voorzien van een aansluiting op de netten;

f. op de grondslag van artikel 24 ten behoeve van derden transport van elektriciteit uit te voeren;

Artikel 23, eerste lid van de E-wet bepaalt:

1. De netbeheerder is verplicht degene die daarom verzoekt te voorzien van een aansluiting op het door hem beheerde net tegen een tarief en tegen andere voorwaarden die in overeenstemming zijn met de paragrafen 5 en 6 van dit hoofdstuk. De netbeheerder verstrekt degene die om een aansluiting op het net verzoekt een gedetailleerde en volledige opgave van de uit te voeren werkzaamheden en de te berekenen kosten van de handelingen, onderscheiden in artikel 28, eerste lid.

Artikel 28 van de E-wet bepaalt:

1. Het tarief waarvoor afnemers zullen worden aangesloten op een net heeft uitsluitend betrekking op:

a. het verbreken van het net van de desbetreffende netbeheerder om een fysieke verbinding van de installatie van een afnemer met dat net tot stand te brengen,

b. het installeren van voorzieningen om het net van de desbetreffende netbeheerder te beveiligen en beveiligd te houden en

c. het tot stand brengen en in stand houden van een verbinding tussen de plaats waar het net verbroken is en de voorzieningen om het net te beveiligen.

2. Het tarief, bedoeld in het eerste lid, wordt in rekening gebracht bij iedere afnemer die door een netbeheerder wordt aangesloten op een net dat wordt beheerd door een netbeheerder.

3. De tarieven voor de aansluiting van de afnemers die producent zijn, zijn objectief, transparant en niet-discriminatoir, waarbij rekening wordt gehouden met de kosten en baten van de onderscheiden technieken met betrekking tot duurzame energiebronnen, decentrale productie en warmtekrachtkoppeling.

Artikel 36, eerste lid van de E-wet bepaalt (voor zover relevant):

1. De Autoriteit Consument en Markt stelt de tariefstructuren en voorwaarden vast met inachtneming van: (...)

Tarievencode Elektriciteit

Artikel 2.1.2 van de TCE bepaalt:

De aansluitdienst omvat de werkzaamheden, genoemd in artikel 28 van de Elektriciteitswet 1998.

Artikel 2.2.1 van de TCE bepaalt:

Het aansluittarief dient ter bestrijding van de kosten die de netbeheerder in verband met de onder 2.1.2 genoemde werkzaamheden maakt, en voor zover deze geen deel uitmaken van de transportkosten. Deze kosten zijn te onderscheiden in:

- a. Initiële investeringskosten;*
- b. Kosten voor het in stand houden van de aansluiting.*

Artikel 2.3.1 van de TCE bepaalt:

Het aansluittarief bestaat uit ten hoogste drie tariefdragers:

- a. een eenmalige bijdrage op basis van de initiële investeringskosten. Hieronder wordt verstaan de specifiek voor de desbetreffende nieuwe aansluiting gedane investering, voor zover deze investering geen betrekking heeft op herbruikbare activa;*
- b. indien er sprake is van herbruikbare activa: een periodieke vergoeding ter dekking van de kapitaallasten van deze activa in Euro's per maand of een andere tijdsperiode;*
- c. een periodieke vergoeding in Euro's per maand ter dekking van de kosten voor het in stand houden van de aansluiting.*

Artikel 2.3.2b van de TCE bepaalt:

De periodieke vergoeding voor aansluitingen met een aansluitcapaciteit kleiner dan 3 MVA bestaat uit een bedrag ter dekking van de kosten van het instandhouden van de aansluiting en voor elke meter meer dan de maximale kabellengte van 25 meter tussen de plaats waar het net verbroken is en de voorzieningen om het net te beveiligen (de verbinding). De periodieke vergoeding voor aansluitingen met een aansluitcapaciteit groter dan of gelijk aan 3 MVA bestaat uit een bedrag ter dekking van de kosten van het instandhouden van de aansluiting, aangevuld met een bedrag per meter ter dekking van de kosten van het instandhouden voor elke meter meer dan die 25 meter.